

A MAGYAR JELNYELVI SPECIALIZÁCIÓ 2013 SZEPTEMBERÉTŐL TOVÁBBRA IS VÁRJA A JELNYELV ÉS A SIKET KULTÚRA IRÁNT ÉRDEKLŐDŐ HALLGATÓKAT.

2009 szeptemberében az ELTE Bölcsészettudományi Karán 4 féléves jelnyelvi specializáció indult. A képzés során egyetemi keretek között tanulhatnak BA/BSc szakos hallgatók a magyar jelnyelvről és a siket kultúráról.

Az alábbiakban néhány, a képzéssel kapcsolatos fontos információ olvasható.

A SPECIALIZÁCIÓ PONTOS ADATAI:

50 kredites általános specializáció

Felveheti: BA/BSc-képzésben részt vevő bármilyen szakos hallgató

Felvétel ajánlott ideje: II. évfolyam

Előtanulmányi feltétel:

1. *Bevezetés a nyelvtudományba* elnevezésű kurzus elvégzése
2. Tanúsítvánnyal igazolt alapfokú jelnyelvi ismeretek (a SINOSZ vagy a Hallatlan A1 szintű vizsgája)

Képzési idő: 4 félév

A specializáció keretében meghirdetett órákat a csak a specializáció hallgatói vehetik fel, az órák nem végezhetőek a szabad kreditek terhére.

Szakgazda: Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet

Specializációfelelős: Bartha Csilla docens, Mai Magyar Nyelvi Tanszék (bcsilla@nytud.hu)

A specializációval kapcsolatosan érdeklődni lehet:

Hattyár Helga adjunktus, Nyelvtörténeti, Dialektológiai, Szociolingvisztikai Tanszék: hattyar@gmail.com

MIT ÉRTÜNK MAGYAR JELNYELVEN ÉS SIKET KULTÚRÁN?

A siketek jelnyelvei a hangzó nyelvekkel azonos értékű, vizuális-gesztikuláris jelekből álló természetes nyelvi rendszerek, önálló szókinccsel és grammatikával. Az egyes országokban egymástól különböző jelnyelvek használatosak. A mintegy 30–60 ezer fős magyarországi siket közösség elsődleges nyelve a magyar jelnyelv, melynek hét területi változatát szokás elkülöníteni.

A siketek kultúrája a közös tapasztalatokon és szokásokon, a világ vizuális érzékelésén, valamint a közös nyelv használatán alapul. Ez a nyelv a siketek számára nem csupán a kommunikáció és a megismerés eszköze, hanem a közösség, illetve a siket identitás emblémája is.

A közös nyelvel és kulturális sajátosságokkal rendelkező magyarországi siket közösség – a világ többi siket közösségéhez hasonlóan – nyelvi és kulturális kisebbségnek minősül.

MIÉRT FONTOS A SPECIALIZÁCIÓ MŰKÖDÉSE?

Az elmúlt években Magyarországon is egyre több figyelmet fordítanak a siketek esélyegyenlőségének biztosítására, s ennek megfelelően előtérbe kerültek a diszkrimináció csökkentésére és az info-kommunikációs akadálymentesítésre vonatkozó intézkedések. Ezen folyamatokat kiegészítve azonban a jelnyelvi specializációval lehetőség nyílt arra, hogy az ország harmadik legnagyobb nyelvi és kulturális kisebbsége, a magyar siket közösség jelnyelve és kultúrája iránt érdeklődő siketek és hallók egyetemi szinten is ismereteket szerezhessenek.

A képzés további jelentősége abban áll, hogy nagymértékben hozzájárul a siketek nyelvhasználati jogaira vonatkozó ajánlások és rendelkezések megvalósításához. A rendelkezéseket az érvényben lévő nemzetközi jogi dokumentumokon túl a 2009. november 9-én elfogadott, *2009. évi CXXV. számú, a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló törvény* tárgyalja, amely garantálja többek között a kétnyelvű korai fejlesztést, óvodai nevelést és iskolai oktatást, valamint a magyar jelnyelv mint tantárgy oktatását a siket gyermekek számára. A törvényben foglaltak megvalósításához azonban biztosítani kell a megfelelő szakemberek képzését, valamint a képzéshez szükséges szakmai anyagok elkészítését.

A jelnyelv felsőoktatásba való beemelésének elsődleges célja tehát az, hogy az oktatással kapcsolatos területek számára biztosítsa a megfelelő szakmai háttérrel.

KIK VEHETNEK RÉSZT A KÉPZÉSBEN?

Az ELTE BA/BSc-képzésében részt vevő bármilyen szakos hallgatók.

MILYEN ISMERETEKET NYÚJT A KÉPZÉS?

A 4 féléves képzés során lehetőség nyílik megismerkedni a magyarországi siket közösség nyelvével és kultúrájával, a magyar jelnyelvi kommunikáció folyamatával, elméletével és gyakorlati vonatkozásaival, a jelnyelv különböző szempontú nyelvészeti megközelítéseivel. A képzés továbbá áttekintést nyújt a siketeket érintő nyelvhasználati jogokra, a kétnyelvűségre, valamint a kétnyelvű oktatásra vonatkozóan. A képzés tanegységlistája megtalálható itt: <http://www.btk.elte.hu/file/magyar-jelnyelv-minor-2011-09-15.doc>

KIK OKTATNAK A JELNYELVI SPECIALIZÁCIÓ KERETÉBEN?

A képzésben aktívan kutató (siket és halló) szakemberek és nagy tapasztalattal rendelkező jelnyelvtanítók vesznek részt.

MILYEN KÉPZÉSI FORMÁBAN LEHET A MAGYAR JELNYELVRŐL ÉS A SIKET KULTÚRÁRÓL TANULNI?

A képzés formája: 4 féléves, 50 kredites általános specializáció, melyre magyar szakosokon kívül bármely más szakos hallgatók is jelentkezhetnek. A képzés egy összefüggő tömbben nyújt 50 kreditet.

MILYEN VÉGZETTSÉGET KÍNÁL A SPECIALIZÁCIÓ?

A specializáció végzettséget egyelőre nem nyújt. Elvégzői általános ismeretekkel rendelkeznek majd a jelnyelv és a siket kultúra területén. Ezek az ismeretek előnyt jelentenek azoknak, akik e területeket érintő munkakörben szeretnének elhelyezkedni.

MILYEN RENDKÍVÜLI LEHETŐSÉGEKET KÍNÁL A KÉPZÉS?

A magyar jelnyelv és a siket kultúra tanulmányozása révén társadalmilag hasznos tevékenységekbe kapcsolódhatnak be a hallgatók, például a jelnyelv intézményes keretek közt folyó kutatásába, hiánypótló publikációk készítésébe, oktatás-módszertani anyagok kipróbálásába.

Fontos szempont, hogy az órák látogatásán túl a hallgatók aktív kapcsolatot tartsanak fenn a siket közösséggel. Ennek eredményeképpen az órákon tanultak és a közvetlen tapasztalatok szorosan összefonódnak.

Az órákináltnak megfelelően a képzés során számos, Európában és Magyarországon aktuális társadalmi probléma megismerésére nyílik lehetőség. Bármilyen témával foglalkozik is majd egy hallgató, munkája fontos lépés lehet a felvetett problémák megoldását illetően, a siket közösség széles körű nyelvi hozzáféréseinek, valamint társadalmi elfogadottsága körülményeinek megteremtésében.

HOGYAN LEHET A KÉPZÉSRE JELENTKEZNI?

A képzésre szokásos módon, az ETR-en keresztül lehet. A képzéshez tartozó tanegységeket a 2012 őszi félévére vonatkozó előzetes tárgyfelvevési időszakról kezdve lehet felvenni az ETR-ben. Az első félévre a következő tárgyak vannak meghirdetve: *Jelnyelv középfokon (B1/I.), A magyarországi siketek története és kultúrája, Szociolingvisztika.*

MINDEN ÉRDEKLŐDŐ HALLGATÓT SOK SZERETETTEL VÁRUNK!

ELTE BTK

Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet

<http://mnyfi.elte.hu/>